

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Deres ref.: 16/4099

Vår ref.:

Dato: 24.06.2016

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven – Nytt kapittel om skolemiljø

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 20. april 2016 vedrørende forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven.

Mental Helse Ungdom er svært positive til de foreslåtte endringene vedrørende ny aktivitetsplikt og informasjonsplikt, samt forslag til håndheving, hjemmel for pålegg om retting, samt hjemmel for tvangsmulkt for å sikre oppfyllelse av pålegg.

Mental Helse Ungdom er særlig positive til en tydeligere ansvarliggjøring av alle skolens ansatte, at det videre foreslås tydeliggjort at ansvaret for arbeidet med skolens miljø tillegges skolens rektor, og at det presiseres hvilke bestemmelser i lovens kapittel 9 A som er aktuelle for straffeansvar.

En tydelig videreføring av gjeldende rett omhandlende skolemiljø gjennom å presisere at skolene skal ha nulltoleranse mot alle typer krenkelser ønskes velkommen. Vi er videre meget fornøyd med at diskriminering eksplisitt nevnes som en form for krenkelse med tilhørende straffeansvar i forslaget.

Mental Helse Ungdom etterspør imidlertid et tydeligere grunnlag for fortolkning av diskrimineringsbegrepet. Dette særlig da det fremgår av høringsnotatet at endringene som foreslås ikke berører «rettighetene og pliktene som følger av likestillings- og diskrimineringslovene.» Likestillings- og diskrimineringslovene pålegger etter vår vurdering skoleeier tydelige plikter for å forebygge og hindre diskriminering, men gir ikke et like godt rettsvern som forslaget til endringer i opplæringsloven vil medføre dersom skoleeier ikke overholder sine plikter.

En tydeliggjøring av diskrimineringsbegrepet i opplæringsloven, eksempelvis gjennom henvisning til foreslått ny felles likestillings- og diskrimineringslov, kan i større grad bidra til å sikre at elever som utsettes for diskriminering på skolen får det rettsvern med tilhørende erstatningsmuligheter,

straffeansvar og pålegg som er hjemlet i opplæringsloven til fordel for det svakere vernet som hjemles i likestillings- og diskrimineringsloven. Mental Helse Ungdom frykter at elevens rettsvern blir svakere dersom eleven krenkes med bakgrunn i at eleven har en funksjonsnedsettelse, eksempelvis ved at eleven ekskluderes fra ordinær undervisning eller på andre måter ikke får tilstrekkelig tilrettelegging for god inkludering i skolen, dersom eventuelle klager behandles i henhold til likestillings- og diskrimineringsloven snarere enn opplæringsloven.

Dette vil i så fall kunne medføre at eleven har svakere rettsvern dersom det kan legges til grunn at påklagde krenkelser ovenfor eleven kan knyttes til elevens funksjonsnedsettelse, hvilket vi vil anse som en form for diskriminering i seg selv.

Mental Helse Ungdom oppfordrer derfor til at det presiseres at brudd på de for skolen gjeldende plikter ovenfor eleven hjemlet i ny likestillings- og diskrimineringslov også skal regnes som diskriminering i henhold til foreslått ny § 9 A-2 og § 9 A-4.

På vegne av Mental Helse Ungdom

Kristian Kise Haugland

Assisterende generalsekretær